

2026 - 2030

NAALAKKERSUISUT
GOVERNMENT OF GREENLAND

KALAALLIT NUNAATA KITAANI

raajarniarnermi aqutsinissamut pilersaarut

Assi: Pinngortitaleriffik, Christian Sølbeck

AALISARNERMUT, PINIARNERMUT,
NUNALERINERMUT IMMINULLU PILERSORNERMUT
NAALAKKERSUIISOQARFIK 2025

IMARISAI

1. Tunuliaqutaasoq	1
1.1 Siunertaq, periuseq atuuffialu	2
1.2 Piffissaq atuuffia aamma nalilersuisarnermut aalajangersakkat	2
1.3 Inatsisit aamma aqutsinermut akisussaaffik	2
2. Aalisarnermut avatangiisinullu atatillugu aalisagaqatigiinnik ilisarititsineq	3
2.1 Misissugassanik katersineq	4
3. Siunnersuineq kiisalu aalisarnermi aqutsinermut aamma aqutsinissamut tunngavissarititaasut	5
3.1 Ilisimatuussutsikkut siunnersuineq	6
3.2 Pisarineqarsinnaasunik tamarmiusunik aalajangersaaneq agguataarinerlu	7
3.2.1 Pisarineqarsinnaasunik tamarmiusunik aalajangersaaneq	7
3.2.2 Pisarineqarsinnaasunik tamarmiusunik agguataarineq	8
3.3. Maleruagassiornermi periutsit	9
3.3.1 Pisassiissutinut maleruagassiorneq	9
3.3.2 Aalisarnikkut piginnaasaqassutsimut maleruagassiorneq	9
3.3.3 Aqutsiveqarfinnut maleruagassiorneq	9
3.3.4 Piujuartitsineq siunertaralugu teknikikkut iluarsartuussinerit aamma imartanik uumasoqassutsikkut mianerisarialinnik aqutsineq.....	10
3.3.5 Saniatigut pisat.....	10
3.3.6 Aqutsinermi suliniutit allat	10
4. Nalunaaruteqartarneq nakkutilliinerlu	11
4.1 Nalunaaruteqartarneq	12
4.2 Malinnaaneq, nakkutilliineq nakkutiginninnerlu	12
4.2.1 Qarasaasiamut allattuineq	13
4.2.2 Ullormut nalunaarutit	13
4.2.3 Aalisarnerup unitsinneqarnera	13
4.2.4 Pineqaatissiissutit aamma nalunaarutiginninnerit	13
5. Innersuussutit ilanngussallu	14
Ilanngussaq 1. Inatsisit atuuttut immikkut attuumassutillit	14
Ilanngussaq 2. Imartanik killeqarfilersuineq	15

Assi: Royal Greenland A/S

1 TUNULIAQUTAASQ

1.1 SIUNERTAQ, PERIUSEQ ATUUFFIALU

Kalaallit Nunaata kitaani (NAFO¹ sumiiffik 1) angallatinut raajarniutitut *Pandalus borealis*-inik raajanik nungusaataanngitsumik aalisarnermut tunngaviusussamik aalajangersaanissaq aqutsinissamut pilersaarutip matuma siunertaraa.

Ilisimatuussutsikkut siunnersuineq, Pinngortitaleriffik suleqatigalugu NAFO-p ilisimatuussutsikkut siunnersuisartuisa suliarisimasaat, aallaavigalugu ukiumoortumik pisarineqarsinnaasut tamarmiusut aalajangersarneqarnerat aqutsinissamut pilersaarummut ilaavoq. Ilisimatuussutsikkut siunnersuineq, uumassusilinnik nungusaataanngitsumik pisuussutinik atuinissamik aallaaveqartarpoq. Tikkuussissutitut immikkoortut assigiinngitsut raajat amerlassusiinik sippuinissamut aarlerinaataasinnaasut, raajat amerlassusiannik ilisimatuussutsikkut nalilersuinermit ilaatinneqartarput. Taanna ilaatigut tikkuussissutitut immikkoortumik Z_{msy}^2 piujuartitsinermik tunngaveqarluni amerlanerpaanik pissarsisarnissamik ilaqarpoq, taassuma toqusartut tamarmiusut pitsaanerpaassutsimit amerlanerunnginnissaat tikkuuppaa. Innersuussummi ilisimatuussutsikkut siunnersuinermit aallaaveqartumik, ukiuni tulluittuni Z_{msy} -mi piujuartitsinermik tunngaveqarluni amerlanerpaanik pissarsisarnissap sipporneqarsinnaanera 35 %-imik aarlerinaateqartoq akuerineqarpoq.

Kalaallit Nunaata kitaata imartaani uumassusillit assigiinngisitaarnerannut avatangiisimikkullu atugaannut tunngatillugu pingaarnertut anguniakkat tassaapput, uumasogatigiiaat amerlasuut (nerisareqatigiinnermi tullerit amerlasuut) nerisareqatigiinnerannik ilaqartumik avatangiisitigut atukkat pinngorarfiulluurtut piginnarnissaat, matumani imaani avatangiisitigut atukkat innarleruminartut illersorneqassallutik. Aalisarnerq pillugu Inatsisartut inatsisaat (Aalisarnermut inatsit) taamaalilluni imaani avatangiisitigut atukkanut aalisarnerup pitsaanngitsumik sunniuteqartarneranik annikillisisinissamik pingaartitsivoq. Tamanna ukiumoortumik ilisimatuussutsikkut misissuinermit atuilersitsineq aqutigalugu qulakkeerneqassaaq, taanna atorlugu raajat amerlassusiisa ineriartornerat killiiffiallu kiisalu avatangiisitigut atukkat allat pillugit paasissutissat ingerlateqqinneqartassallutik.

1.2 PIFFISSAQ ATUUFFIA AAMMA NALILERSUISARNERMUT AALAJANGERSAKKAT

Aqutsinissamut pilersaarutip massuma aqutsinissamut pilersaarut 2021-meersoq taarserpaa, piffissamilu 1. januar 2026-miit 31. december 2030 tikillugu atuutissalluni, matuma kingorna nutaamik nalilersuisoqarsimassalluni. Aalisarnerup ilusilersugaanerani siunnersuisarnerup tunngaviini assigisaanilu allannguutit annertuut, piffissap ingerlanerani paasineqartut allanngortitsinissamut tunngavissisinnapput, taamaaliornikkullu aqutsinissamut pilersaarut piffissaq qanoq ikkaluarpalluunniit naapertuuttoq maannakkullu aalisarnermut tunngatillugu uppernassusilik qulakkeerneqassalluni.

Aqutsinissamut pilersaarummik allanngortitsinerit tamarmik Naalakkersuisunit akuerineqaqqaartarnissaat piumasaqaataavoq. Ilangussani kakkiussaniittuni allannguutit Aalisarnermut, Piniarnermut, Nunalerinermit Imminullu Pilersornermut Naalakkersuisoqarfimmit allaffissornikkut suliarineqarsinnaapput.

1.3 INATSISIT AAMMA AQUTSINERMUT AKISUSSAAFFIK

Kalaallit Nunaanni aalisarnermik aqutsineq aamma tassunga atatillugu akisussaaftik, Naalakkersuisuni aamma Aalisarnermut, Piniarnermut, Nunalerinermit Imminullu Pilersornermut Naalakkersuisumi inissisimavoq. Naalakkersuisoq aalisarnermut inatsimmi atuuttumi tunngavissat malillugit aalajangiiffigisassatut siunnersuummik piareersaasarpoq. Siunnersuutit taama ittut Naalakkersuisut akuttunngitsumik ataatsimiittarnerini aalajangiiffigisassanngorlugit saqqummiunneqartarput.

Aalisarnermut inatsisip Kalaallit Nunaanni aalisarnerup maleruagassiorfiginissaanut Naalakkersuisut pisinnaatippai. Nunatta imartaani aalisarfiusuni aalisagaqatigiikkuutaanut ukiumoortumik pisarineqarsinnaasut tamarmiusut Naalakkersuisut aalajangersartarpaat, nunamilu inatsisit aamma nunanut tamalaanut isumaqatigiissutit mianeralugit pisassiissutitut agguataartarlugit.

Aalisarnermut inatsit atuuttoq naapertorlugu, nalinginnaasumik aqutsinermut tunngatillugu apeqqutit pillugit oqaaseqaateqaqqullugit Naalakkersuisut Aalisarnermut Siunnersuisooqatigiinnut qinnuiginnittarput. Aalisarnerq pillugu Siunnersuisooqatigiit suleriaasaa, Aalisarnerq pillugu Siunnersuisooqatigiit katitigaanerit erseqqissaaffigaa.

¹ Northwest Atlantic Fisheries Organisation

² Z_{msy} (Piujuartitsinermik tunngaveqarluni amerlanerpaanik pissarsisarnissaq) tassaavoq toqusartut tamarmiusut amerlanerpaaffiat (tassani ilaapput aalisarnermi toqusoorarneq, pissusissamisoortumik toquneq aamma nerisareqatigiinneq ilaatigut saarullinniit)

Assi: Pinngortitaleriffik, Julius Nielsen

2

AALISARNERMUT AVATANGIISINULLU ATATILLUGU AALISAGAQATIGIINNIK ILISARITITSINEQ

Raaja itisoormioq, *Pandalus borealis*, Kalaallit Nunaata kitaata imartaata kujataanit Nunap Isuanit (avannarpassissuseq 60°) avannaani Qimusseriarsuaq ilanngullugu uumasuuvoq, taanna NAFO-p sumiiffiisa ilaannut 1-imut ilaavoq (1A – 1F).

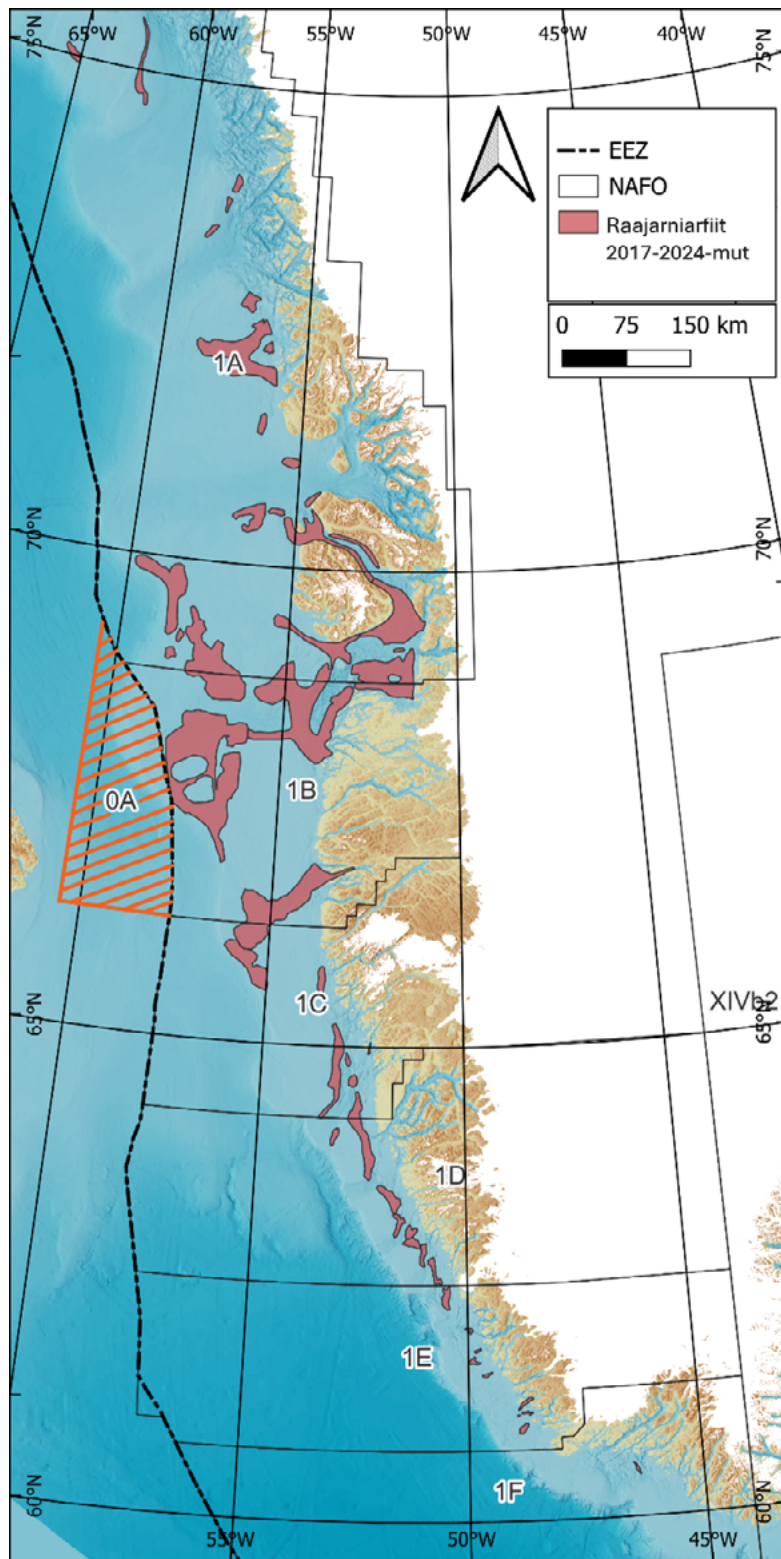
Raajat amerlanerpaartaat (98 %-it missingi) Kalaallit Nunaata oqartussaaffiani siammaqqapput ikittuinnaallu Canadap oqartussaaffiani SFA1-imiillutik.

Raaja itisoormioq 50 aamma 600 meter-isut ititigisumi uumasarpoq, immap naqqani marraanerukkajuttumi aamma imaq 0-8 grad-it akornanni kissassusilik orniginerusarlugu. Arnarlullutillu angusalluupput, ima paasillugu tukeraangamik angusalluusarput kingornalu pingasuniik-tallimanik ukioqaleraangamik arnarlungortarlutik. Taamaammat arnarluit angusallunnit anginerusarput. Aalisagaq sunik tamanik nerisaqartuuvoq, tassa imaappoq qullugissamik, uumasut toqusimasut sinnikuinik, kinguaqqanik, quajaatinik kiisalu uumasuaqqanik assigiinngitsorpasuarnik uumassuteqarpoq. Nammineq aalisakkanit angineruit nerineqartarpoq soorlu saarullinnit qalerallinniillu³.

Kalaallit Nunaata kitaani raajarniarluni aalisarneq, 200-400 meterinik ititigisumi qalorsuorsorluni nalinginnaasumik pisarpoq.

2.1 MISISSUGASSANIK KATERSINEQ

Aalisarnermi raajat pisarineqartartut kiisalu Kalaallit Nunaata kitaani siammarsimaffiat pillugit ilisimasat amerlanerulernissaat siunertarlugu, aalisariutit aalisagataasut Pinngortitaleriffimmi uumassusilerinermi misissugassanik katersinissamik piumaffineqartarput. Misissugassanik katersinissamik piumasaqaat Aalisarnermut, Piniarnermut, Nunalerinermut Imminullu Pilersornermut Naalakkersuisoqarfimmit Pinngortitaleriffik suleqatigalugu aalajangersarneqarnikuuvoq. Misissugassanik katersisarnissamut ilitersuutit, akuersissutinik tunniussiffineqartunut ilanngussatut kakkionneqartarput.

Ilusilersugaq 1

Piffissap 2017-2024-p ingerlanerani raajarniarluni aalisarnerup siammaqqanera. Qaleriisanik titarnilersugaq imartaq SFA1 nalunaaqutsigaavoq. Pissarsiffik: Pinngortitaleriffik

³ Raajat itisoormiut Pinngortitaleriffiup nittartagaani paasisaqarfiginerusinnaapput

Assi: Pinngortitaleriffik, Christian Sølbeck

3

**SIUNNERSUINEQ KIISALU
AALISARNERMI AQUTSINERMUT
AAMMA AQUTSINISSAMUT
TUNNGAVISSARITITAASUT**

Assi: Royal Greenland A/S

3.1 ILISIMATUUSSUTSIKKUT SIUNNERSUINEQ

Naalakkersuisut qinnuiginninnerat aallaavigalugu, ukiumi ullorsiuteqarfiusumi tullermi raajarniarluni aalisarnissaq pillugu NAFO-p ilisimatuussutsikkut siunnersuisoqatigiivi ukiut tamaasa siunnersuusiortarput.

Misissueqqissaarneq NIPAG⁴-imi pisarpoq, taanna tassaavoq suleqatigiissitaq NAFO-p ataaniittoq naalagaaffinnit assigiinngitsunit arfineq-marlunneersunit immikkut ilisimasalinnit peqataaffigineqartoq. Suleqatigiissitani ilisimatusartunit Pinngortitaleriffimmeersunit aamma peqataaffigineqarpoq.

Piffissami matumani ilisimatuussutsikkut siunnersuineq, sinneqartoortarnissamut iluseritinneqartumik atuineramik aallaaveqarpoq. Ilutsimi ilaatigut raajat uumasut aalisarneqarsinnaasut, raajarniarluni aalisariutit pisaat aamma pisaasa agguataarneri, saarullit amerlassusii kiisalu saarullit raajallu akuleriittarnerat pillugu tulleriinnilersuineq atorineqarpoq. Taamaalilluni umiarsuit allattuiffiinit paasissutissanik (VMS-imut paasissutissat⁵) atuilluni aalisarnerup uppersaasernerqarneranit kiisalu aalisarnermut attuumassuteqanngitsunit aalisagaqatigiit amerlassusii pillugit paasissutissanit ilisimatuussutsikkut siunnersuinermeersunit siunnersuineq aallaaveqartarpoq. Uppersaasat taanna Pinngortitaleriffimmit aamma Kalaallit Nunaanni Aalisarnermut Piniarnermullu Nakkutilliisoqarfiimmit (KANUAPNA) isumagineqartarpoq.

Tikkuussissutitut immikkoortunut assigiinngitsunut tunngatillugu ilisimatuussutsikkut ilusiliineq aalisagaqatigiit amerlassusiannik nalilersuinissamut periarfissiivoq. Tikkuussissutitut immikkoortunut taakkununga ilaapput:

- Aalisagaqatigiit uumasut amerlanerpaaffiata (B_{msy}) piujartitsinermik tunngaveqarluni amerlanerpaanik pissarsisarnissaq, aamma toqusartut amerlanerpaaffiata (Z_{msy}), piujartitsinermik tunngaveqarluni amerlanerpaanik pissarsisarnissaq aalisakkat uumasut aamma toqungasut amerlassusilerneqarnerata, siunissami ungasinnerusumi aalisagaqatigiinnik tamakkiisumik nungusaataanngitsumik atuinnissaq (maximum sustainable yield) ajornarunnaarsippaat.
- Killissarititaq B_{lim} tassaavoq aalisagaqatigiit amerlassusiannik matumani aalisagaqatigiinnik nungusaataanngitsumik aalisartoqarnissaanut tukertartut ikippallaanerannik nassuaasuusoq. Taamaasilluni B_{lim} B_{msy} 30 %-iatut inissinneqarpoq.
- Aqutsinermut atortorisaaq $B_{trigger}$ tassaavoq aalisagaqatigiit amerlassuseqarneranni amerlassutsimik aalajangersimasumik nassuaasuusoq. Amerlassuseq taanna anguneqarpat, immikkuullarissumik aqutsinermi iliuuseqarnermik tamanna pilersitsissaaq. $B_{trigger}$ taamaasilluni B_{msy} 75 %-iatut inissinneqarpoq.

Nalileeriaaseq taamaalilluni paasissutissiisarpoq makkuninnga:

- tikkuussisutut immikkoortunut B_{msy} -mut, Z_{msy} -mut, B_{lim} -imut, aamma $B_{trigger}$ -imut tunngatillugu maanna raajat amerlassusiisa killiffiat,
- pisat nerisareqatigiinnerlu (saarullit amerlassusiat aallaavigalugu aalajangikkat) pillugit assigiinngisitaartumik takorluukkani raajat amerlassusiisa killiffiata ineriartornera kiisalu
- tikkuussissutitut immikkoortunik aalisagaqatigiit amerlassusiinik sippuinissamut aarlerinaat.

Aqutsinissamut pilersaarummi matumani anguniagaavoq, ukiumoortumik pisat tamarmiusut amerlassusiisa siunissami ungasinnerusumi tamakkiisuusumik aalisagaqatigiinnik atuinnissami, toqusartut amerlanerpaaffissaat sippussanngikkaat. Tamanna qulakkeerneqassaaq pisat tamarmiusut amerlassusiinik attassinikkut matumani:

- toqusartunut tamarmiusunut aarlerinaatip Z_{msy} ukiumi tulluuttumi $\leq 35\%$ sippussanngikkaa aamma
- aalisagaqatigiinnut aarlerinaat killissarititap appasinnerpaap B_{lim} -p $< 1\%$ -erisaanit appasinnerussanngitsoq.

⁴ NAFO ICES Pandalus Assessment Group
⁵ Vessel Monitoring System

3.2 PISARINEQARSINNAASUNIK TAMARMIOUSUNIK AALAJANGERSAANEQ AGGUATAARINERLU

3.2.1 Pisarineqarsinnaasunik tamarmiusunik aalajangersaaneq

Pisarineqarsinnaasunik tamarmiusunik aalajangersaaneq, nungusaataanngitsumik aalisarnissap qulakkeerneqarnissaa pillugu anguniakkamik aallaaveqarpoq. Pisarineqarsinnaasunik tamarmiusunik aalajangersaanermut aallaaviusartoq tassaavoq siunnersuineq, ukiumoortumik NAFO-p ilisimatusarnikkut siunnersuisoqatigiivinit suliarineqartartoq, Pinngortitaleriffiup misissueqqissaarnernik inernerusunillu suliarisimasaanit tunngaveqartoq.

NAFO-p ilisimatusarnikkut siunnersuisoqatigiivinit siunnersuut pissarsiarineqarniartartoq, taanna Pinngortitaleriffiup Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermut Imminullu Pilersornermut Naalakkersuisoqarfimmut ingerlateqqittarpaa, tassanngaanniillu Naalakkersuisunut ingerlateqqinneqartarluni. Aalisarnej pillugu Siunnersuisoqatigiinni ilaasortat suliaqartunilu ilaasortaasunit tusarniaavigereernerisigut, Kalaallit Nunaata kitaani nunaviup toqqaviani raajaqatigiinnut tamarmiusunut, Canadap immikkut aningaasaqarnikkut oqartussaaffigisaaniittut ilanngullugit, pisarineqarsinnaasut tamarmiusut Naalakkersuisut aalajangertarpaat.

Ukiumoortumik pisassiinerit, inuiaqatigiinni aningaasarsiorneq aammalu inuussutissarsiuteqartut eqqarsaatigalugit, pisassiisutit annertuussusaat tassanngaannartumik nikerartarnissaat pinngitsoortinniarneqartarpoq. Tamanna tunuliaqutaralugu aqutsinissamut pilersaarutip uuma pisariaqalersippaa, ilisimatuussutsikkut siunnersuineq naapertuuttumik pisarineqarsinnaasut tamarmiusut aalajangersarneqarnissaat, matumani pisarineqarsinnaasut tamarmiusut amerlanerpaamik ukiumut 12,5 %-imik allanngorarsinnaanerit tunngavissaatillugu. Siunnersuineri amerlassusiliineri malunnaateqarluartumik amerlisitsisoqarpat imaluunniit ikilisitsisoqarpat, tunisassiornerup aalaakkaasuunissaanik kissaateqarneq aamma pisarineqarsinnaasut tamarmiusut ilisimatuussutsikkut siunnersuineri naapertuuttunngortinnissaannik piumasaqaateqarneq tamatuma isumannaarpai.

Pisuni immikkuullarissuinnarni, matumani ilisimatuussutsikkut siunnersuinerup tikkuussissutitut naliusu 'nut akuerineqarsimasunut qanillattorneranik imaluunniit sipporneqalerneranik tikkuussiffiusuni, pisarineqarsinnaasunik tamarmiusunik aalajangersaanermi aqutsineri maleruagassaq siuliini allanneqartoq taamaallaat saneqqunneqarsinnaavoq. Pisuni taama ittuni, aaqqiissutissamik nassaarnissaq siunertaralugu Aalisarnej pillugu Siunnersuisoqatigiit isumasiorneqassapput.

Pissutsit immikkut ittutut isigineqartut aamma Aalisarnej pillugu Siunnersuisoqatigiinnik isumasiuinissamik kinguneqarsinnaasut tassaapput:

1. Ukiup siuliani pisarineqarsinnaasunik tamarmiusunik aalajangersakkanut sanilliullugu, pisarineqarsinnaasut tamarmiusut 20 %-imik taannaluunniit sipporlugu ikililisoqarnissaannik ilisimatuussutsikkut siunnersuineq innersuussippat.
2. Ukiup siuliani pisarineqarsinnaasunik tamarmiusunik aalajangersakkanut sanilliullugu, pisarineqarsinnaasut tamarmiusut 30 %-imik taannaluunniit sipporlugu amerlilernerneqarnissaannik ilisimatuussutsikkut siunnersuineq innersuussippat.
3. Ukiuni pingasuni tulleriiginnarni, pisarineqarsinnaasut tamarmiusut ikilineqarnissaannik ilisimatuussutsikkut siunnersuineq innersuussippat.
4. Aalisagaqatigiit amerlassutsimikkut B_{trigger} -i inulerrugu ikileriarpata, B_{msy} 75%-iata naligisaanut.

Pisuni immikkuullarissuni taama ittuni, Naalakkersuisoqarfimmit innersuussisoqarnerata kingorna aaqqiissutaasinnaasut pillugit Aalisarnej pillugu siunnersuisoqatigiit Naalakkersuisunut siunnersuissapput. Pisarineqarsinnaasunik tamarmiusunik aalajangersaanermi aqutsineri maleruagassaq siuliini allanneqartoq, pisuni immikkuullarissuni taama ittuni saneqqutissallugu Naalakkersuisut toqqarsinnaavaat. Aqutsineri maleruagassamik akuerineqarnikuusumik saneqqutsinerit taama ittut, tamatigut aalisarnermut tunngasartussaapput aamma suliatigut ilisimasanut tunngavilersugaassapput kiisalu utaqqiisaasutut iluseqassallutik. Taamaalliluni pisarineqarsinnaasunik tamarmiusunik aalajangersaanerup, piaarnerpaamik ilisimatuussutsikkut siunnersuineri naapertuuttunngortinnissaa pingaartinneqassaaq.

Aalisagaqatigiit amerlassusii B_{msy} 55 %-ianut ikileriarpata ikinnerulerpataluunniit, immikkut ittumik Canadami aalisarnermut oqartussaasut ataatsimeeqatigineqarnissaat aaqqiissuunneqassaaq. Ataatsimiinnermi siunertassaq tassaavoq, suliniutissanik imaluunniit periusissanik ikiliartornermik kigaallisitsisinnaasumik illuatungaannulluunniit saatitsisinnaasumik ataatsimoorussamik inerisaanissaaq. Inernerusoq assersuutigalugu tassaasinnaavoq amerlisaqqinnissamut pilersaarussiaq. Isumaqatigiittoqarsinnaanngippat, immikkut ittumik iliuusissat Kalaallit Nunaata (kisimiilluni) aalajangiiffigisinnaavai.

3.2.2 Pisarineqarsinnaasunik tamarmiusunik agguataarineq

Aalisarnermut inatsit naapertorlugu pisarineqarsinnaasut tamarmiusut aalangersarneqareerpata, nunat tamalaat akornanni isumaqatigiissutit aqutsinermilu mianerisassat allat mianeralugit kalaallinut aalisartunut agguataarisoqassaaq:

- Pisarineqarsinnaasut tamarmiusut ilaannik Naalakkersuisut Canada-mut illikartitsissapput. Piffissami matumani Kalaallit Nunaata Canadallu akornanni pisortatigoortumik isumaqatigiissummik peqartoqanngilaq. Taamaammat aqutsinissamut pilersaarut (2025 – 2030) una atorlugu, pisarineqarsinnaasut tamarmiusut procent-inngorlugu ilaannik Canada-mut Kalaallit Nunaat illikartitsivoq. Procent-inngortinneqartut taakku imartaniittut aalisagaqatigiit uumasut allanngorartumik agguaqatigiisilluni iluanaarniutigalugulu pisat allanngorannerannik nalilersuinikkut naatsorsorneqartarput, ukiunut arlalinnut tutsinneqarsinnaasut aqutugalugit taakkulu 2 %-imik ikinnerukkajuttarput. Canadamut nuussineq 2030-mi nalilersoqqinneqassaaq, imaluunniit agguataarinissaq pillugu Canadamut isumaqatigiissuteqartoqarpat.
- Tamatuma saniatigut nunat tamalaat isumaqatigiissutaat naapertorlugit aalisakkat amerlassusissaat pillugu nunat marluk akornanni peqatigisanut Kalaallit Nunaat isumaqatigininniartarpoq.
- Pisarineqarsinnaasut tamarmiusut sinneri matuma kingorna kalaallit aalisariutaannut taakku pisassaata aallaavigalugit agguataarneqartarput.

Assi: Pinngortitaleriffik, Christian Sølbeck

3.3 MALERUAGASSIORNERMI PERIUTSIT

3.3.1 Pisassiissutitut maleruagassiorneq

Aalisarneq pisarineqarsinnaasut amerlanerpaaffilerlugit piffissamut killilikkamut akuersissutit atorlugit aqunneqassaaq, pisassiissutit niuerutigineqarsinnaasut nammeneq pigisat (PNNP) pillugit aaqqissuussineq tunngaveqassalluni. Akuersissutit sivikinnerpaamik ukiunut qulinut atugassanngorlugit ukiumoortumik nalunaarutigineqartassapput, Aalisarneq pillugu inatsimmi § 33 naapertorlugu.

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermut Imminullu Pilersornermut Naalakkersuisoqarfiup, Kalaallit Nunaata nunat marluk akornanni peqateqarneranni isumaqatigiissutitut ilassutit atuuttut naapertorlugit akuersissutit nunamut allamut imaluunniit nunap allap aalisartitaannut tunniutissavai.

Kalaallit Nunaat aalisagartassanut Canadamut tunniunneqartunut akuersissummik tunniussineq ajorpoq.

Pisassiissutit kalaallit raajarniutaataannut immikkoortinneqareersut, kalaallit aalisarnermik suliffeqarfiutaannut, pisassiissutitut pigisaat naapertorlugit, agguataarneqassapput.

Raajarniarluni aalisarnermi eqaatsumik pisassiissutitik atuinissamut periarfissat aalisarnermut inatsimmi § 38-p ammaassiffigai. Taamaalilluni ukiumi pineqartumi pisarinngitsuukkat 25 %-ii tikillugit ukiup tulliani aalisarneqarsinnaapput. Aalisakkat nuunneqarsimasut ukiup tulliani tamakkerlugit pisarineqanngippata, pisassiissutit nuunneqarsimasut annaaneqassapput. Taamatuttaaq ukiup tulliani ukiumut pisassiissutit 25 %-ii tikillugit siumoortumik aalisarneqarsinnaapput. Aalisakkat nuunneqarsimasut tamakkerlugit pisarineqarsimanngippata, taakku ukiumut tulluuttumut utertinneqassapput- Aaqqissuussineq ulluinnarni taaneqaannartarpoq ⁶ pisassiissutitik nuussineq ⁶.

3.3.2 Aalisarnikkut piginnaasaqassutisimut maleruagassiorneq

Raajarniarluni aalisarneq pisassiissutit niuerutigineqarsinnaasut nammeneq pigisat aallaavigalugit aaqqissuussineq atorlugu aqutsivigineqarpoq aamma Aalisarneq pillugu inatsimmut kiisalu Aalisarneq pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaannut ilaasumik pisassiissutit niuerutigineqarsinnaasut nammeneq pigisat (PNNP pillugu nalunaarut) pillugit aaqqissuussinermut ilaallutik. Pisarineqarsinnaasunut tamarmiusunut pioreersunut tunngavissaatitaasut atorlugit pisarineqartartut amerlassusiinut naleqquttunngorlugit, aalisarnikkut piginnaasaqassutisimik ingerlaavartumik naleqqussaanermut nutarterinermullu, pisassiissutit niuerutigineqarnissaasut nammeneq pigisat aamma pisassiissutit ilaannik pigisat tapersiuteqartorujussuupput. Aalisarnermut inatsimmi § 35 naapertorlugu pisassiissutit ilaannik pigisalik, ukiumut pisassiissutaasut ikinnerpaamik 75 %-iinik aalisarnissamut pisussaataaavoq. Tamanna ukiuni pingasuni tulleriiginnarni eqquutsinneqanngippat, pisassiissutit ilaannik pisarinngitsuukkanik tunisaqarnissamut piginnittoq pisussaataaavoq, Aalisarneq pillugu inatsimmi § 41 naapertorlugu.

3.3.3 Aqutsiveqarfinnut maleruagassiorneq

Aalisarnerup teknikikkut iluarsartuussivigineqarnera pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaannut raajarniarluni aalisarneq ilaavoq, matumani imartani aalajangersimasuni imartanilu nutaani aalisarnermi atortut natersiutit atornissaasa inerteqqutaanerat ilanngullugu. Angallatip angissusaa aallaavigalugu sumi aalisartoqassanersoq pillugu maleruagassat aamma nalunaarutip aalajangersartarpari. Koralinik, sukaasanik aamma immap pupiinik uumasunik pisaqartoqartillugu imartanik aalisarfiusunik matusisinnaaneq nalunaarutip taassuma pisinnaatippaa (immikkoortoq 3.3.4 takuuk). Aalisarnerup teknikikkut iluarsartuussivigineqarnera pillugu nalunaarut naapertorlugu imartat raajarniarluni aalisarfigineqarnissaminnut matoqqasut pillugit allattorsimaffik ilanngussaq 2-mi takuneqarsinnaavoq.

Immap naqqa pillugu aqutsinissamut pilersaarusiartineqartussami imartanik mianernartunik toqqartuisarnermut maleruagassanullu sukumiinerusumik nassuiaatit piumasaqaatillu saqqummiunneqarnissaat naatsorsuutaavoq.

⁶ Pisassiissutitik nuussineq pillugu annertunersumik paasisaqarsinnaavutit uani sullissivik.gl

3.3.4 Piujuartitsineq siunertaralugu teknikikkut iluarsartuussinerit aamma imartanik uumasqassutsikkut mianerisarialinnik aqutsineq

Raajarniarneq qalorsuarnik natersiutininik atuilluni ingerlanneqartarpoq, matumani qalorsuit saarlisaartullu immap naqqatigut kalinneqartarlutik. Raajarniarnermi qalorsuit ataatsit, marloqiusat pingasqiusallu atorineqartarput. Angallatip angissusia apeqqutaalluni qalorsuit 1.600-nik nigartalinniit 3.600-nik nigartallinnut atorineqartarput.

Aalisarnermi piujuartitsineq siunertaralugu teknikikkut iluarsartuussinerit aamma imartanik uumasqassutsikkut mianerisarialinnik aqutsineq, Aalisarnerup teknikikkut iluarsartuussivigineqarnera pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat aqqutigalugu maleruagassiorneqarpoq, matumani nigartat angissusiisa minnerpaaffissaannut uuttuutit kiisalu qalorsuarnut aalajangersukkanut immikkoortiterivinnut immikkut ilitsersuutit atorulersuutillu allat ilanngullugit.

Nalunaarusiornermi, ilisimatuussutsikkut misissuineri nakkutilliinermiluunniit koralinik, sukaasanik aamma/ imaluunniit pupinnik uumasunik amerlasuunik naammattuusoqartillugu, imartaq mianerisariaqartoq pineqarmat taanna atorulersuutininik natersiutininik atuilluni aalisarnermut matuneqassanersoq taamaallilluni Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermut Imminullu Pilersornermut Naalakkersuisoqarfiup, Pinngortitaleriffik Aalisarnermullu siunnersuisoqatigiit isumasioqatigalugit nalilersussavaa.

3.3.5 Saniatigut pisat

Aalisarnermi saniatigut pisat pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat kiisalu Aalisakkanik aalisakkanillu tunisassianik tunisarnierit pillugit nalunaarusiortarnerit pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat naaportorlugit aalisarnermi saniatigut pisat suliarineqassapput nalunaarsorneqarlutillu.

Nalunaarusiornermi, ilisimatuussutsikkut misissuineri imaluunniit aalisarnermik nakkutilliinermi saniatigut pisat qaffasippata imaluunniit aalisakkamik aalajangersimasumik pisat ilaqartut paasineqarpat Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermut Imminullu Pilersornermut Naalakkersuisoqarfiup, Pinngortitaleriffimmik aamma Aalisarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnik isumasiviereermermugit, aalisakkap mianerisassatut inissinneqarsimaffia naaportorlugit saniatigut pisisartakkat amerlassutsimikkut akuerineqarsinnaasumiinnissaat qulakkeerniarlugu, immikkut ittumik maleruagassiorneqassanersoq nalilersussavaa. Taama ittunut immikkut ittumik maleruagassianut ilanngunneqarsinnaapput, imartat aamma piffissat aalisarfioqqusaanngitsut imaluunniit suliniutit allat, matumani aalisagaqatigiiaat suulluunniit uumanerminni periarfissaasa saniatigut ilungersuanartumik atugaqannginnissaannik qulakkeerisussat.

3.3.6 Aqutsineri suliniutit allat

Raajanik angusallunnik mikisunik pisisartakkat ikilisinnissaasa isiginiarnerunerisigut, aqutsinissamut siunissami ungasinnerusumi nungusaataanngitsumik aalisarnissaq, aqutsinissamut pilersaarummi uani isiginiarneqarnerussaaq. Raajanik mikisunik pisaqartarneq aalisagaqatigiit pitsaanngitsumik ineriartornerannut taperseeqataasarlunilu aalisarnermik immiut akilersinnaannginnerulersitsisarpoq, tassa aalisagaqatigiit tamakkiisuunngitsumik atorineqartarmata. Taamaammat inuussutissarsiortut misileraassallutik aalajangerput, matumani raajanik mikisunik pisisartakkaminnik ikilisaanissaaminnik innersuusiorsimallutik.

Raajarniarnermi peqataasut aalisariutillu tamarmik innersuussineriut ilaapput. Aqutsinissamut pilersaarutit nutarterneranut atatillugu, raajanik aalisarnermi peqataasut suleqatigalugit innersuussutit sunniutaa nalilersorneqassaaq.

Assi: Royal Greenland A/S

Assi: Ludvig Siegstad

4

NALUN AARUTEQARTARNEQ NAKKUTILLINERLU

4.1 NALUNAARUTEQARTARNEQ

PNNP-aalisarnerni nalunaarusiornerit ilusaat assigiinngitsut arlaqarput, aalisariutip/naalakkap tunniutissallugit pisussaaffeqarfigisai. Aalisarnerup malinnaaviginera, siullertut pingaarnertullu aalisariutip nalunaarnernik tunniussinissamut allattuiffinnullu allattuisarnermik pisussaaffeqarnera aqqutigalugu pisussaavoq. Allattuiffiup saniatigut aalisariutip ingerlassani pisanilu pillugit nalunaarutit nassiuttartussaavai, matumani ilaatigut ingerlassat pillugit nalunaarneq, tikinnissaq pillugu nalunaarneq, sapaatip akunnikkaartumik nalunaarneq kiisalu uninnganeq pillugu nalunaarneq ilanngullugit. Taakku saniatigut PNNP pigisallit angallatit qarasaasiatigoortumik angallatinut malinnaanermut atortulersuummut VMS-imik taaneqartumut (Vessel Monitoring System) ilaapput.

4.2 MALINNAANEQ, NAKKUTILLINEQ NAKKUTIGINNINNERLU

Aalisarnerit Kalaallit Nunaanni Aalisarnermut Piniarnermullu Nakkutilliisoqarfimmit (KANUAPNA) aalisariutinulluunniit ilaalluni nakkutilliinikkut allaffissornikkulluunniit isumagineqartarput.

PNNP-aalisarnernik nakkutilliinerit tulluuttutut periuseqarluni ingerlanneqartarput:

- Nalunaarutiniq, paasissutissanik allattukkanik, tunisinermi paasissutissanik aamma angallammik nakkutiginninnermik malinnaanerit.
- Talittarfinni nakkutillineq
- Tulaassanik nakkutillineq
- Angallatini nakkutilliisut
- Imaani nakkutilliinerit (Issittumi Sakkutooqarfik)

Allaffissornikkut nakkutillineq, KANUAPNA-p Nuummi qitiusumik allaffeqarfiani ingerlanneqartarpoq. Nakkutillineq ima ingerlanneqartarpoq, paasissutissat malinnaasussaataitaneq aqqutigalugu KANUAPNA-mut atuuttartut, matumani allattuisussaataitanermeersut aamma angallammik nakkutiginninnermeersut ilanngullugit uppersarnerqarnerisigut. Taamaalluni nalunaarutit assersuutigalugu allattuiffinnut VMS-imiillu paasissutissanut sanilliunneqartarput, matumani nalunaarutiginninnerni tamani pisat amerlassusii angallatillu sumiiffii imminnut naapertuunnersut qulakkeerumallugu.

Assi: Ludvig Siegstad

Tamatuma saniatigut talittarfimmi nakkutilliineq KANUAPNA-p isumagisarpaa, matumani kalaallit aalisariutaataasa pisaat nunat allat umiarsualiviinut tulaaneqartut KANUAPNA-p uppersartarlugit.

KANUAPNA nakkutilliisartunik sulisoqarpoq, taakku PNNP-aalisarnernik aalisariutinut ilaanermikkut nakkutilliinernik ingerlatsisarlutik. Nakkutilliisartut kalaallit nunallu allat aalisariutaataannut Kalaallit Nunaanni aalisarnissamut akuersissummik pigisalinnut, imaluunniit kalaallit aalisariutaataannut nunat allat aningaasaqarnikkut killeqarfiisa iluini aalisarnissamut akuersissutinik pigisalinnut ikisarput. Aalisariutinut nakkutilliisunik ikisititsisarnerit aarlerinaammik aallaaveqartumik periuseqarluni pisarput, matumani PNNP-aalisarnerni assigiinngitsuni nakkutilliisut qanoq amerlatigisut angallatiniissanersut ingerlaavartumik nalilersuisoqartarluni.

Tamakku saniatigut KANUAPNA-p Issittumi sakkutooqarfik suleqatigisarpaa, taanna aamma angallatinut ikinikkut nakkutilliisarpoq. (Kalaallit aamma nunat allamiut angallataataat) raajanik aalisarnermi PNNP-aalisartunik angallatinut tamanut ikisinnaanermut, nakkutiginnissinnaanermut immaqalu tigusarinnissinnaanermut Issittumi sakkutooqarfik pisinnaatitaavoq. Issittumi sakkutooqarfik immikkut ilinniarsimasunik aalisarnermut pilittaaneqarput, taakku aalisarnermi atortunik nakkutilliinernik aamma allattuiffinnut amerlassutsit allanneqarsimasut naapertuunnersut nakkutilliivigisartussaavaat. Issittumi sakkutuut politiitut oqartussaassuseqarput, tamanna Kalaallit Nunaanni Polilimestereqarfimmik suleqateqarnikkut isumagineqartarpoq.

PNNP-aalisarnernik KANUAPNA-p nakkutilliisarnera kingulleq tassaavoq tulaassanik nakkutilliineq. Aalisariut Kalaallit Nunaanni umiarsualivimmut tikikkaangat usingiartussanngoraangallu KANUAPNA-mi aalisarnermut nakkutilliisut tulaassanik nakkutilliineq ingerlattarpaat. Usingiarneq tamakkerluni nakkutilliisunit malinnaavigineqartarpoq, taakku aalisakkanik tunisassiat poortukkat poortuutissallu aamma ussersartarpaat.

4.2.1 Qarasaasiamut allattuineq

Angallatit 17 meter-imik anginerusut tamarmik, 2022-mi juni-miit qarasaasiamut allattuisarnissamik peqquneqarput. Qarasaasiaq atorlugu nalunaaruteqartarnermut atortulersuummut (ERS) ikaarsaarnaq, KANUAPNA-p nakkutilliinera sukanerulersissavaa paasissutissallu tatiginarnerulersissallugit kiisalu pitsaassuseq qaffatsissallugu.

Angallatip naalagaa naammaginatarmik misilittagaqarlualersimappat aamma KANUAPNA-p qarasaasiami allattukkat akuersissutaa pissarsiarineqarpat, angallatit qarasaasiamut allattuisarnermut ikaarsaariartulissapput.

4.2.2 Ullormut nalunaarutit

Pisassiissutit imaluunniit angallatip pisassai nungungajalerpata, ullormut nalunaarutininik nassiussisassasoq angallat pineqartoq KANUAPNA-p peqqusinnaavaa. Nalunaarutit tamakku sapaatit akunneranut nalunaarutaasartut imarisaasa assinganik imaqaartassapput. Tamanna iliuuserineqartarpoq, aalisarnermut malinnaanermik sakkortunerulersitsiumalluni taamaalillunilu piffissaagallartillugu unitsinneqarsinnaalluni.

4.2.3 Aalisarnerup unitsinneqarnera

Pisassiissutit nunguleraangata aalisarnermik pineqartumik unitsitsinissamut KANUAPNA oqartussaasuvoq.

Aalisarnermik nakkutilliinermut aalajangersakkat sukumiinerusut, Aalisarnermik nakkutilliineq pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaani atuarneqarsinnaapput.

4.2.4 Pineqaatissiissutit aamma nalunaarutiginninnerit

Inatsisini atuuttuni aalajangersakkanik unioqqutitsinerit tamarmik akiliisitaanermik kinguneqarsinnaapput.

Kalaallit Nunaanni aalisarnermut imaluunniit raajanik aalisarnissamut akuersissummik maleruagassanik unioqqutitsinerit, akuersissummik atuinissamut pisinnaatitaaffiit killiliiffigineqarneranik kinguneqarsinnaapput.

Unioqqutitsinerit minnerusut, eqqartuussivimmi suliarineqanngitsumik aalajangiiffigineqarsinnaapput. Tamatuma saniatigut aalisarnermut malittarisassanik unioqqutitsineri KANUAPNA politiitut nalunaarutiginninnermik tunniussisinnaavoq.

ILANNGUSSAQ 1. INATSISIT ATUUTTUT IMMIKKUT ATTUUMASSUTILLIT

- Inatsisartut inatsisaat nr. 29, 23. maj 2024-meersoq
- Aalisarnermut akuersissutit pisaassiissutillu pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 10, 4. februar 2025-meersoq
- Aalisarnerup teknikikkut iluarsartuussivigineqarnera pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 12, 4. februar 2025-meersoq
- Aalisarnerup pisassiissutit niuerutigineqarsinnaasut nammeneq pigisanut (PNNP pillugu nalunaarut) ilaasoq pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 11, 4. februar 2025-meersoq
- Aalisakkanik aalisakkanillu tunisassianik tunisisarnermik nalunaarutiginnittarneq pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 7, 4. april 2016-meersoq
- Aalisarnermik nakkutilliineq pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 39, 20. januar 2023-meersoq.
- Qaammataasat atorlugit aalisariutininik nakkutilliineq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 21, 30. maj 2001-meersoq
- Pisat ilaasa nalunaarutigineqarnerini naatsorsueriaatsit pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 48, 18. december 2020-meersoq
- Aalisarnermi saniatigut pisat pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 14, 6. december 2011-meersoq

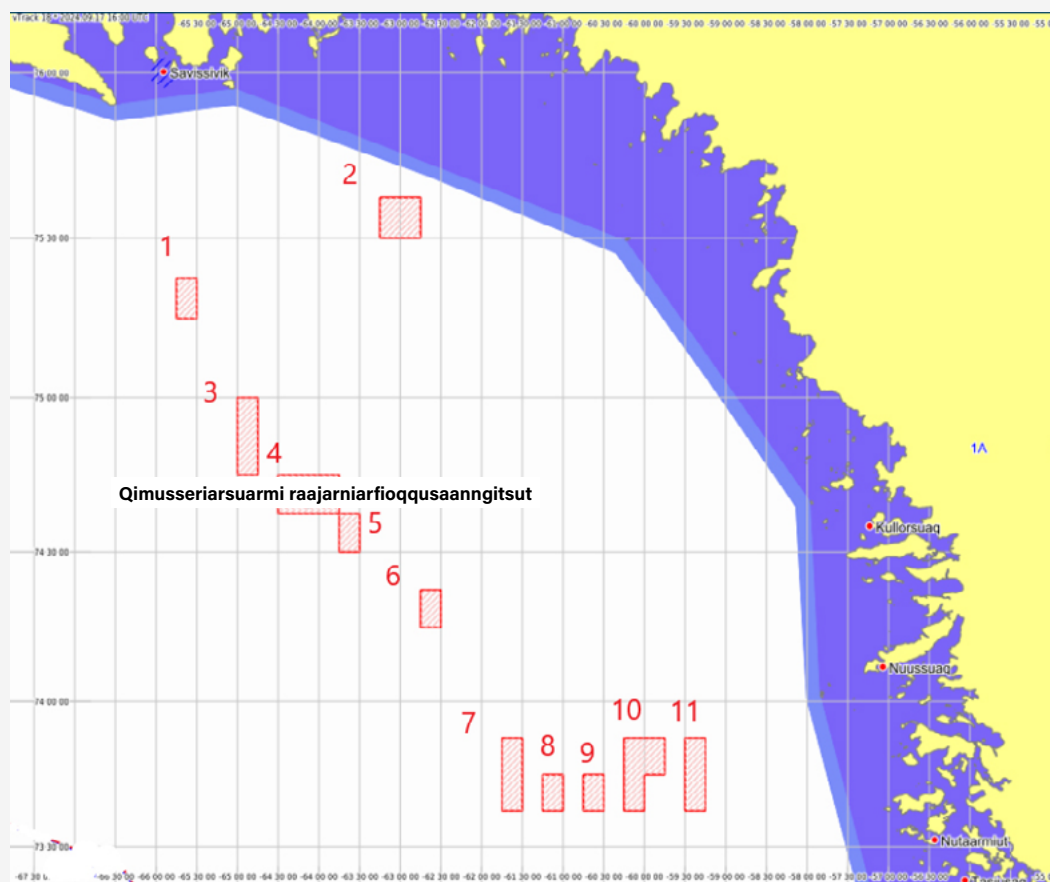
Inatsisit tamarmik matumunnga Kalaallit Nunaanni aalisarnerup pillugu inatsit ilanngullugu, nalunaarutit.gl aqqutigalugu pissarsiarineqarsinnaapput.

ILANNGUSSAQ 2. IMARTANIK KILLEQARFILERSUINEQ

Qimusseriarsuarmi imartat sunnertiasut siornatigullu aalisarfiusimanngitsut, Qimusseriarsuarmi sumiiffiit ilaanni natersiutitik atortoqarluni aalisarneq, Piujuartitsineq siunertaralugu aalisarnerup teknikikkut iluarsartuussivigineqarnera pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 12, 4. februar 2025-imeersumi § 13 naapertorlugu unitsinneqarnikuuvoq.

Taassuma saniatigut Qimusseriarsuarmi avannarpassissut 73° 30'-p avannaani aalisarfigineqarsimanngitsuni natersiutitik atortoqarluni raajanik aalisarneq, taamaallaat Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermut Imminullu Pilersornermut Naalakkersuisoqarfimmut qinnuteqaqqaarnikkut pisinnaavoq.

Imartat takussutissiami kinguliiniittumi takutinneqarput. Imartat sumiinneri, Aalisarnerup teknikikkut iluarsartuussivigineqarnera pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaanni, ilanngussami 4-miittumi nassaarineqarsinnaapput.

Asseq

Qimusseriarsuaq. Imartat aalisarfigineqarnissaminut matoqqasut aappalaartumik ilisarnaqutsigaapput.

Avatangiisut Pinngortitamullu Naalakkersuisoqarfik, soqutigisaqartut suliamut attuumassuteqartut suleqatigalugit, matumani Aalisarnermut, Piniarnermut, Nunalerinermut Imminullu pilersornissamut Naalakkersuisoqarfik ilanngullugu, immap naqqanik aqutsinermi ataatsimut isigalugu pilersaarummut tunngavissanik suliaqarpoq, tamatuma ilutigisaanik taakku imartat immikkut ittumik mianerisariallit illersorneqarnissaannut tunngavissiisnaapput.

Aalisarfissanik killilersuisinnaaneq Kalaallit Nunaanni immap naqqa pillugu annertunerusumik uppenarsaasiortoqareerpat imaluunniit immap naqqa pillugu aqutsinermut ataatsimut isigalugu pilersaarusiortoqareerpat, Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermut Imminullu pilersornermut Naalakkersuisoqarfiup Pinngortitaleriffimmik aamma Aalisarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnik isumasioqateqarnermigut, nutartissavaa.